

Er ref: 23-00402, 23-00405, 23-00403, 23-00404, 23-02440

Sjöfartsverket
sjofartsverket@sjofartsverket.se

Vår ref: R:2023-82

Elin.Swedlund@skogsindustrierna.se

Yttrande över "Sjöfartsverkets föreskrifts- och avgiftsförändringar inför 2024" Dnr 23-00402, 23-00405, 23-00403, 23-00404 och 23-02440

Skogsnäringen är en av Sveriges största transportköpare och upphandlar logistiktjänster för drygt 25 MDSEK per år. Skogsindustrierna representerar därmed ett varuägarperspektiv. Val av transportslag beror på produkt och destination, men oftast sker en kombination. Vid export av skogsindustriprodukter är cirka 65 procent sjötransporter, 25 procent lastbilstransporter, och 10 procent järnvägstransporter.

De avgiftsökningar som nu föreslås är problematiska ur flera perspektiv. Vi noterar att dyrare sjöfart motverkar den nationella godstransportstrategins mål om överflyttning till sjöfart. Därutöver försämras svensk konkurrenskraft som är beroende av sjöfarten. De framtida kostnadsökningarna för sjöfart, utöver förslagna avgifter från Sjöfartsverket, inkluderar även FuelEU Maritime och EU-ETS. Skogsindustriernas medlemsföretag och flera andra industrier konkurrerar på en global marknad, vilket medför att nationella och regionala kostnadsökningar snedvrider konkurrensen. Höjda nationella avgifter på sjöfarten har en direkt effekt på svensk konkurrenskraft. Notera också att avgiftshöjningarna även drabbar importvaror, vilket är inflationsdrivande.

Skogsindustrierna är väl medvetna om Sjöfartsverkets prekära ekonomiska situation. Den långsiktiga lösningen är inte att höja avgifter och därmed motverka sjöfarten samt den svensk konkurrenskraften. De senaste årens upprepade tillskott till Sjöfartsverket är välkommet men skapar en ryckighet som inte gagnar sjöfarten och dess roll som det långsiktiga valet för godstransporter. Tillskotten är också ett bevis på att Sjöfartsverkets finansieringsmodell, och verksamhetsformen som affärsverk, har stora brister och behöver ses över för att skapa långsiktighet i branschen. Lösningen är en omstöpning av Sjöfartsverkets finansiering till mer anslag.

Det finns också potentialer till kostnadsminskning genom effektivisering. Ett område är lotsning, där den tekniska utvecklingen med landbaserad lotsning bör påskyndas för att minska kostnader. Utöver lägre kostnader avlastar landbaserad lotsning även problemen med kompetensförsörjning samt att säkerheten förbättras. Tekniska lösningar ombord på fartygen som minskar behovet av lotsning bör också ses över.

För Skogsindustrierna

Elin Swedlund
Ansvarig Transporter